

KOGERKERKGEMEENTE

Zondag 2 november 2025

Gedachteniszondag op Allerzielen

De kleur van het kleed op tafel en de stola van de predikant is wit. De kleur van het licht, dat het wint van het donker.

Voorganger: ds. Hanna van Dorssen

Organist: Merk Rijken

Fluit: Pauline van Zaalen

Ouderling van dienst: Anneke Röhling

Diaken: Dittie Veersma

Orgelmuziek

Welkom

Stilte

Drempelgebed (Anneke)

Eeuwige, bron van liefde, licht en leven.

Wij zijn hier samen om onze geliefde gestorvenen te gedenken.

Dankbaar dat voor hun naam in dit huis een plek is.

Opdat wij niet vergeten wie ons zijn voorgegaan.

Wij zijn hier bij elkaar om uit de Bijbel te lezen

en zo namen te horen van mensen,

die net als wij, met vallen en opstaan,

met dromen, maar ook desillusies,

in hun leven uw stem hebben gezocht.

Wij zoeken in ons gemis vanmorgen geborgenheid bij U en elkaar.

Breng ons hart tot rust.

Stem onze gedachten af op uw aanwezigheid,

die troost en verwarmt.

Laat uw liefde en licht ons dit uur optillen en dragen.

Amen

Aanvangslied: 'Licht dat ons aanstoot in de morgen, lied 601, couplet 1
(staande)

Bemoediging (staande)

ouderling: Onze hulp is in de Naam van de ENE

allen: Heer van hemel en aarde

ouderling: Eeuwige onze God keer U naar ons toe

allen: en doe ons weer leven met hart en ziel

Aanvangslied: 'Licht dat ons aanstoot in de morgen, lied 601, couplet 2
en 3 (zitten)

Kyrië

Laten wij bidden

Eeuwige,
op deze zondag waarop wij licht ontsteken voor hen die gestorven zijn,
mensen dichtbij en ver weg,
vragen wij om uw troost en ontferming.

Gij, de Eeuwige, zijt onzichtbaar voor onze ogen.
Niemand heeft U ooit gezien.
Maar wij mensen, vermoeden en geloven
dat Gij ons draagt, dat Gij ons dient.

Amen.

Gloria: 'Heer, onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig, lied 275, couplet 1, 3 en
5

Gedachtenis

Op deze zondag van Allerzielen
staan we stil bij het afscheid van onze geliefden,
die we verloren aan de dood.
Wij staan stil bij ons verdriet om het gemis over de lege plek,
die zij achterlaten in ons leven van alledag.

Wij staan stil bij alles wat zij voor ons betekenen.
Betekenen in de tegenwoordige tijd.
Want onze geliefden blijven voortleven in onze harten en hoofden.
Op zoveel verschillende manieren.

We glimlachen bij een herinnering.
We zijn verdrietig om een veel te vroeg afscheid.
We voelen dankbaarheid voor een leven dat voluit is geleefd.

In de kerk vertrouwen we erop
en zeggen we tegen elkaar
dat wat elk mens uniek maakt,
dat wat jou jij maakt,
jouw ziel,
niet verloren gaat,
maar gebundeld is in het licht van de Eeuwige.

Kerkvader Augustinus scheef:

‘De mens die wij liefhebben is niet meer daar waar zij of hij was,
maar overal waar wij haar of hem gedenken.’

Wij gedenken de mensen uit ons midden

Wij noemen vanmorgen eerst de namen van mensen uit ons midden,
die dit jaar zijn overleden.
Als familie kunt u een kaarsje aansteken bij de kruisjes met hun naam.
Na afloop kunt het kruisje meenemen naar huis.

Op 2 december is overleden Agaath Glandorff – Goedhart op de leeftijd van 86 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Agaath, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Op 5 februari is overleden Roelof-Jan Jansma op de leeftijd van 82 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Roel, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Op 11 februari is overleden Irma Ritsma-de Koning op de leeftijd van 94 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Irma, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Op 7 mei is overleden Adriaan Bernard Hoorn op de leeftijd van 80 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Ben, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Op 16 mei is overleden Olga Brinkman op de leeftijd van 92 jaar

Aansteken kaarsje door Bertie

Olga, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Op 27 mei is overleden Johanna Kok-van 't Veer op de leeftijd van 100 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Jo, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Op 4 juni is overleden Albertine Marjon Getrud Jansma-van Straten op de leeftijd van 81 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Tine, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Op 29 oktober is overleden Cornelia Henriëtte Paulina Brouwer op de leeftijd van 67 jaar

Voorganger van de Doopsgezinde gemeente Koog-Zaandijk en Westzaan. Samen met haar waren er de gezamenlijke inspirerende startvieringen en ook op andere momenten vonden wij in haar een verbindende, innemende en liefhebbende zuster.

Aansteken kaarsje door Hanna

Cocky, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Muziek

Wij gedenken mensen wereldwijd

Wij gedenken vanmorgen ook mensen dichtbij en ver weg, van wie wij de namen niet kennen.

Veilige haven

Wij steken een licht aan voor alle mensen die,
op zoek naar een beter leven,
omkwamen op weg naar een veilige haven.

Gestorven aan de hoop.

Mensen van wie alleen familie en vrienden in landen ver van hier de namen kennen.

Aansteken kaarsje door Bep en Tineke

Al jullie namen geborgen in het licht van de Eeuwige

Oorlogsgeweld

Wij steken een licht aan voor alle mensen,
die het afgelopen jaar zijn gestorven, en elke dag sterven,
als gevolg van niets ontziend oorlogsgeweld,
waar geen einde aan lijkt te komen
Geweld dat alleen verliezers kent.

Aansteken kaarsje door Bep en Tineke

Al jullie namen geborgen in het licht van de Eeuwige.

Eenzaamheid

Wij steken een licht aan voor alle mensen, die in stilte en eenzaamheid gestorven zijn, niemand die hun naam kent, niemand die hen mist.

Aansteken kaarsje door Bep en Tineke

Al jullie namen geborgen in het licht van de Eeuwige

Muziek

Aansteken kaarsjes en orgelmuziek

Erika en Josien helpen bij de kaarsjes

Eeuwige, in jouw licht geborgen zijn zoveel mensen,
die we dit jaar verloren of al langer moeten missen.
Geliefden, familieleden, vrienden, tijdgenoten, leeftijdgenoten.
Mensen die een licht waren op onze levensweg,
die ons de liefde leerden,
met wie we onze tijd deelden.
Mensen waarvan we zoveel houden.
Wees aanwezig
en troost ons als wij lichtjes aansteken,
hier in de kerk of thuis,
en hun namen in onze gedachten noemen.

Zingen: 'Voor de toegewijden', lied 732

Uit de Bijbel: Deuteromium 32:48-50, 34:1-7 (Tineke)

Op diezelfde dag zei de Eeuwige tegen Mozes:
'Ga het Abarimgebergte in en beklim de Nebo, die in Moab ligt,
tegenover Jericho.
Daar kun je uitkijken over Kanaän,
het land dat Ik de Israëlieten in bezit ga geven.
Op die berg zul je sterven en met je voorouders verenigd worden,
zoals je broer Aäron op de Hor stierf en met zijn voorouders werd
verenigd.

Toen verliet Mozes de vlakte van Moab en hij beklom de Nebo,
een van de toppen van de Pisga, tegenover Jericho.

Daar liet de Eeuwige hem het hele land zien:
het hele gebied van Gilead tot aan Dan, Naftali,
het gebied van Efraïm en Manasse,
heel Juda tot aan de zee in het westen, de Negev,
de Jordaanvallei en de vlakte bij de palmstad Jericho, tot aan Soar.

De Eeuwige zei tegen hem:
‘Dit is het land waarvan Ik aan Abraham, Isaak en Jakob onder ede heb
beloofd dat Ik het aan hun nakomelingen zou geven.
Ik laat het je nu zien, maar erheen oversteken zul je niet.’

Zo stierf Mozes, de dienaar van de Eeuwige, daar in Moab, zoals de
Eeuwige gezegd had.
En de Eeuwige begroef hem in een vallei in Moab, tegenover Bet-Peor.
Tot op de dag van vandaag weet niemand waar zijn graf is.
Honderdtwintig jaar oud was Mozes toen hij stierf.
Tot het laatst toe waren zijn krachten niet afgenomen en zijn ogen niet
verzwakt.

Zingen: ‘Er is een land van louter licht’, lied 753

Overweging

Aan het einde van een levenslange reis, onderweg met zijn volk, spreekt
de Eeuwige tot Mozes.
Het volk dat is bevrijd uit slavernij.
Het volk dat op weg is naar een land waar mensen eindelijk helemaal tot
hun recht zullen komen.
Dat bijzondere land komt nu in zicht.
Aan het einde van het leven van Mozes.

‘Beklim de berg Nebo’, zegt de Eeuwige.
‘Daar kun je uitkijken over heel het beloofde land.
En op die berg, met dat uitzicht, dat vergezicht, zul je sterven.’

De Eeuwige, in al Zijn wijsheid, laat Mozes aan het einde van zijn leven
‘weidser kijken’.
Mozes ziet het hele land van belofte.
Van noord naar zuid en van west naar oost.
Hij ziet flarden van de toekomst, van een nieuwe tijd.
Van een leefbare wereld, waarin mensen zo samenleven dat het de
hemel op aarde is.
Hij ziet het land van melk en honing.

En hoe veelbelovend dat is.

‘Maar naar dat land oversteken zul je niet’, zegt de Eeuwige.

Mozes hoort helemaal aan het begin van zijn levensreis wie God is.

Als hij vraagt:

‘Maar wie ben je dan, en wat is je naam, klinkt de stem van de Eeuwige en hoort Mozes als antwoord: ‘Ik zal er zijn’.

Die stem leert Mozes dat God geen vast omljnd gegeven is, maar veel meer een werkwoord.

Dat je God kunt horen in het verlangen van mensen die vragen: waar is dat beloofde land waar het goed is, waar ik vrij zal zijn?

Hoe kom ik in dat land?

Mozes begrijpt dat de Eeuwige voor mensen een reisgenoot is op hun levensweg naar dat land.

En Mozes is erbij als de Eeuwige mensen meegeeft hoe ze dat land kunnen realiseren door hen tien geboden, tien richtlijnen mee te geven, voor het samenleven in dat land.

En al naar gelang wij mensen dat in praktijk weten te brengen is dat land dan weer dichterbij, dan weer verder weg, en soms heel ver weg.

De stem die het leven van Mozes heeft bepaald, spreekt nu aan het einde van zijn leven woorden van vertrouwen:

‘Het land dat ik heb beloofd aan de nakomelingen

van Abraham, Isaak en Jakob, dat land is er, dat land is mogelijk.

Ik laat het jou nu zien.’

En Mozes ziet het: in al zijn schoonheid, dat beloofde land.

De nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Dan sterft hij.

En God begraaft hem zelf met eigen hand.

Met zulke tedere, ontroerende woorden, wordt dit verteld.

De rabbijnen omschrijven het sterven van Mozes’ als volgt:

‘In dat uur kuste de Eeuwige, de Heilige, geprezen zij Hij, Mozes en Hij nam zijn ziel weg in de kus van Zijn mond.’

Met grote tederheid neemt de Eeuwige, ons mensen, op in zijn land van belofte.

Vertrouw daar maar op, zeggen de rabbijnen.

De stem die Mozes op weg stuurde, roept ook ons op,
ieder mensenkind,
om het te durven, om op weg te gaan naar dat beloofde land.
Om er ruimte voor te maken in jouw eigen leven.
En om het waar te maken in de samenleving om jou heen.

Daarom kent niemand de plaats waar Mozes begraven is.
Want de zoektocht van ons, mensen, naar dat land waar wij bevrijde
mensen zullen zijn, gaat door.

Dat land, waar geloof, hoop en liefde zullen groeien en bloeien.
Wie dat vergezicht, dat land, niet uit het oog verliest,
zal er overal en steeds weer sporen van vinden.

Over zo'n land gaat het verhaal waarmee ik deze overweging wil
afsluiten.

Sluit leeg land niet af

Mijn opa was er de man niet naar om je te troosten met het soort
sprookjes waar de meeste volwassenen mee aankwamen nadat mijn
moeder was gestorven.,
Hij vertelde juist een verhaal dat altijd met mij mee is gaan.
Mijn hele leven lang.

‘Jouw hart is als de wereld’, zei opa.
‘En in jouw hart zijn veel landen en ieder land is anders.
Er groeien andere bloemen en planten.
Er vliegen andere vogels.
Er wordt een andere taal gesproken.
En ieder land heeft maar één bewoner.
En jou natuurlijk want jij woont in alle landen tegelijk.

In het ene land woon je liever dan in het andere.
Misschien woont daar iemand met wie je om dezelfde dingen kunt
lachen.
Of met wie je om dezelfde dingen bedroefd wordt.
In sommige landen woont misschien iemand die lekkere
bitterkoekjespudding kan maken, of prachtig piano kan spelen.
Daar ben jij misschien ook graag.

En natuurlijk is er het land met jouw vader en moeder.
Vanaf je geboorte wonen zij bij jou.
Zo is het voor iedereen.'

'O', zei ik alleen maar.

'Ieder mens heeft een hart vol met landen', herhaalde opa nog eens.
Kinderen net zo goed als volwassenen.'

'En wat gebeurt er nu met mamma's land?', vroeg ik.

'Nu ze er niet meer is.'

'Dat blijft zoals het is', zei hij.

'In sommige landen kun je wel weer eens iemand anders laten wonen,
maar niet in elk land, niet overal.
Landen van mensen van wie je veel gehouden hebt, blijven onbewoond.
Jij bent de enige die daar kunt komen.'
Dat vond ik een geruststellende gedachte.

'Een ding spreken we af', zei hij.

Hij legde zijn hand op mijn hoofd en ik rook de geur van sigaren die uit
zijn snor opsteeg.

'Goed', zei ik alvast.

'Je mag het lege land niet afsluiten.'

Hij keek me aan.

Ik knikte nog maar eens.

Ik had geen idee wat hij bedoelde.

'Eerst is het een woestijn, dat land', zei hij.

'Een reuze kale boel.

Daar moet je aan wennen.

Maar je moet geduld hebben.

Na drie jaar groeit er wat gras in dat lege land.

Na vier jaar staan er bloemen en kleine struiken.

Na vijf jaar staat er een lucht boven die blauwer is dan de andere
luchten.

De vogels vliegen er sneller en fluiten harder.

De wind blaast er met grotere tederheid.

Het water is er koud en schoon.

De stilte is dieper.

En de nacht zaait geen losse sterren,

maar een sterrenhemel die jouw wereld zal verbinden met die van alle
anderen.'

Hij schoof het bandje van een nieuwe sigaar en gaf het aan mij.
Verstopt in een grote grijze wolk van sigarenrook zei hij:
'Als je eenmaal zo ver bent,
zul je merken dat het lege land van iemand van wie je zielsveel hield
vruchtbaarder is dan je andere landen.
Het is een bron, een sleutel.
Je mag het niet afsluiten.
Blijf er wonen.'

Dat was vijfendertig jaar geleden.
Het land waar mijn opa leefde is al vele jaren leeg.
Iedere keer als ik aan hem denk, duw ik voorzichtig het hek open dat
piept en knarst omdat het nodig gesmeerd moet worden.
Het staat altijd op een kier want ik sluit het land niet af.

Er hangt nog vaag de geur van het rozenhout van lege sigarenkistjes.
Alles in het land liet ik zoals het was.
De tegels verzakten en braken in stukken.
De wind floot tussen de pilaren en de huizen, die hij gebouwd had.
Na een tijdje stortten ze in.

Toen bestond het land alleen nog maar uit een berg puin.
Het was een kale bedoening.
Nu en dan gooide ik wat stenen opzij om het pad vrij te houden.
Het was niet wat je noemt een schilderachtige wandeling.

Maar de tijd verstreek en op een dag verscheen er een groene waas
over de rommel en even later stond er gras.
En toen gebeurde met het land van mijn opa wat er eerder met het land
van mijn moeder was gebeurd.
De wind zaaide bloemen en struiken, en hier en daar zelfs een jonge eik
en een populier.
Na vijf jaar stond er een lucht boven, die blauwer was dan andere
luchten.
De vogels vlogen er sneller en zongen er harder.
Een tedere wind ritselde in de populieren.
Het water is er koud en schoon.
De stilte is diep en vredig.
En de nacht brengt een sterrenhemel, die alle werelden met elkaar
verbindt.

Probeer daaraan te denken als het een kale, verdrietige boel is om jou heen.

Sluit leeg land niet af.

Blijf er wonen.

Moge het zo zijn

Pauline van de Ven, uit 'De ziel van Putter'

Zingen: 'Ubi Caritas', lied 568A, driemaal

'Waar goedheid en liefde zijn, daar is God'

Mededelingen, collecten en orgelmuziek

Gebeden

Laten wij bidden

Eeuwige,

wij danken U voor het leven van onze geliefden, die we moeten missen.

Laat hun gedachtenis ons tot zegen zijn.

Laat hun liefde in onze harten bewaard blijven.

En laat hun namen blijven doorklinken in onze levensverhalen.

Eeuwige, soms breekt ziekte zo plotseling in, in een mensenleven.

Ineens leef je tussen hoop en vrees.

Eeuwige, wees bij alle zieken en de mensen die hen liefhebben.

Vanmorgen noemen wij in het bijzonder de naam van ons gemeentelid

Eef Verbrugge. Eeuwige wees bij haar en haar geliefden.

De tijd waarin wij leven is soms zo verwarrend en beangstigend.

Waar gaat het heen met ons land?

Waar gaat het heen met een wereld vol geweld en onrecht?

Waar gaat het heen met de zorg voor deze aarde?

Eeuwige, blijf bij ons en draag ons als wij Uw land van belofte zoeken.

In stilte brengen wij voor U wat er leeft in ons hart.

Onze Vader: lied 369 b

Samen zingen wij het gebed dat Jezus ons leerde.

Woorden die van generatie op generatie worden doorgegeven.

Slotlied: 'Zolang wij ademen', lied 657 (*staande*)

Zegen

Voorganger: In ons hart en in ons huis

Allen: DE ZEGEN VAN GOD

Voorganger: In ons komen en gaan

Allen: DE VREDE VAN GOD

Voorganger: In ons leven, op onze zoektocht

Allen: DE LIEFDE VAN GOD

Voorganger: Bij het einde, nieuw begin

Allen: DE ARMEN VAN GOD OM ONS TE ONTVANGEN,
EN THUIS TE BRENGEN

Amen (gezongen)

De teksten van deze viering zijn terug te lezen op www.kogerkerk.nl. U kunt de kerkdienst ook terugzien via het YouTube kanaal van de KogerKerk.